

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

1. Předpoklad nepřetržitého trvání

Ahoj Sally, byl jsem teď na schůzce s finančním ředitelem našeho klienta, výrobního podniku. Probírali jsme jejich finanční situaci a nejsem si jistý, jak získané informace zohlednit v rámci auditu a předpokladu nepřetržitého fungování.

A co konkrétně jsi zjistil?

Jsou hodně pod plánem, dost se jich dotklo zvýšení cen energií a zároveň jim klesl obrat kvůli nárůstu cen výrobků. Letos jsou ve ztrátě a museli revidovat střednědobý plán na příští tři roky.

A ten teď vypadá jak?

Příští rok budou znovu ve ztrátě, ten další také a až třetí rok čekají zlepšení a snad i zpátky malý zisk. Ale úvěry i další závazky budou schopni splácet podle plánu dál. A i výše vlastního kapitálu se udrží nad hodnotou základního kapitálu.

Z toho, co popisuješ, se zdá, že předpoklad nepřetržitého trvání společnosti by mohl stále platit i přes horší výhled do budoucna způsobený zjištěnými událostmi a okolnostmi.

Díky, pokud to tedy chápu správně, stačí zápis ze schůzky založit do spisu a v příloze k účetní závěrce k tomu nic uvádět nemusí.

Předtím, než tuto oblast uzavřeme, bychom měli plán na další rok projít a posoudit použité předpoklady a celkově vyhodnotit, zda je předložený plán realistický a v souladu s dalšími informacemi, které jsme v rámci auditu získali.

Rozumím, v případě, že analýzu vedení společnosti vyhodnotíme jako dostatečnou a předpoklad nepřetržitého trvání jí bude dostatečně podpořen, popíšeme toto i v našem spisu a ve zprávě auditora nic dalšího uvádět nebudeme.

Pokud však z analýzy bude vyplývat významná nejistota ohledně nepřetržitého trvání, bude potřeba v dalších krocích vyhodnotit zveřejnění v účetní závěrce, kde by události a okolnosti, které ke zhoršení výsledků a tím způsobené významné nejistotě vedou, měly být popsány.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

2. Významná nejistota

Sally, tak jsem prošel ten střednědobý plán, jak jsi říkala, a jedna věc se mi nezdá. Nadpoloviční část výnosů, se kterými plán počítá, získávají od jednoho zákazníka. Když jsem procházel saldo pohledávek, zjistil jsem, že už teď je zákazník v prodlení s placením pohledávek a začali k nim tvořit opravnou položku.

To bych čekala, že už s tím zákazníkem nebudou dále obchodovat.

To je dobrý postřeh. V plánu s výnosy od tohoto zákazníka stále počítají.

Bude potřeba tuto informaci znovu probrat s vedením společnosti, měli by nám doložit, proč i přes tuto skutečnost je plán stále relevantní.

A o co přesně bych si měl zažádat?

Z toho, co jsi popsal, usuzuji, že jde o nejistotu spojenou s výší výnosů, pokud přestanou zákazníkovi kvůli neplacení dodávat.

Aha, společnost musí připravit plán, jak bude postupovat, pokud o tuto část výnosů přijde, jestli bude schopná nadále fungovat, například nahradit alespoň částečně tohoto zákazníka jinými.

Pozor, plán nestačí, je nutné, aby vedení prokázalo, že tento alternativní plán dokážou realizovat. Pokud o tom bude pochybnost, může existovat významná nejistota ohledně principu nepřetržitého trvání.

Myslím, že vzhledem k povaze produkce bude velmi těžké případné nové zákazníky získat. Co když to tedy uzavřeme s tím, že významná nejistota existuje?

Pak budeme posuzovat, jaké informace uvedla společnost k této nejistotě v příloze k účetní závěrce, a podle toho posoudíme i dopad do naší zprávy.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

3. Zpráva auditora

Tak jsem zjistil, že ten významný zákazník našeho klienta, co neplatil, je v insolvenční.

A co ten alternativní plán?

Mají ho, ale je tam hodně nejistot. Nejsou schopni prokázat, že se jim podaří sehnat nové zákazníky. Pokud se jim to nepodaří, hrozí, že nebudou schopni plnit své závazky, a vedení zatím nemá zajištěny alternativní zdroje financování.

Tím pádem zde vidím významnou nejistotu ohledně nepřetržitého trvání.

Taky si myslím. Klient však s našimi závěry nesouhlasí a nechce uvádět žádnou další informaci v příloze k účetní závěrce.

To je ale problém. Popis této významné nejistoty v příloze k účetní závěrce uvést musí. Pokud bude popis dostatečný, upozorníme na něj v naší zprávě auditora pouze formou odstavce *Významná (materiální) nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku.*

A co když klienta nepřesvědčíme a žádnou informaci v příloze k účetní závěrce neuvede nebo uvedená informace nebude dostatečná?

V tom případě vydáme výrok s výhradou nebo záporný výrok. V základu pro výrok popíšeme nedostatečné zveřejnění významné nejistoty.

V návrhu účetní závěrky, kterou zatím máme k dispozici, společnost uvádí, že byla sestavena za použití účetních metod, které s předpokladem nepřetržitého trvání počítají. Toto bude potřeba také upravit?

V našem případě ne. Došli jsme k tomu, že existuje významná nejistota ohledně nepřetržitého trvání společnosti, nicméně samotný předpoklad nepřetržitého trvání platí a není potřeba měnit použité účetní metody.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

4. Předpoklad nepřetržitého trvání neplatí

Sally, ještě jsem přemýšlel nad naší poslední diskuzí, kdy jsme i přes významnou nejistotu stále počítali s předpokladem nepřetržitého trvání. Jak by to vypadalo, pokud by předpoklad nepřetržitého trvání neplatil?

Myslíš, kdyby třeba o původního významného zákazníka přišli, nového nezískali a rozhodli se činnost společnosti v příštím roce ukončit?

Ano.

Pak musí společnost již v této účetní závěrce použít účetní metody, které zohledňují, že již nebude schopna nepřetržitě trvat, a popsat je v příloze k účetní závěrce.

A co si pod těmito metodami mám představit?

Stávající účetní předpisy neobsahují žádné konkrétní účetní postupy pro ukončení činnosti. Změny v účetních metodách musí zohledňovat specifickou situaci a činnost dané společnosti. Obecně je ale potřeba zejména zohlednit, jak budou ve zbývajícím očekávané době trvání využita aktiva.

Myslíš, zda se například plánuje jejich prodej? To by se v jejich ocenění musela zohlednit budoucí prodejní cena, pokud by byla nižší než účetní hodnota.

Ano. A v případě likvidace aktiv je potřeba zohlednit, jaký užitek po zbývajícím dobu aktiva přinesou a jaké budou náklady na tuto likvidaci. Nebo pokud aktiva slouží jako zástava vůči závazkům a budou tak muset být použita na jejich úhradu.

Rozumím. Také je tu otázka, jestli může být vykázána odložená daňová pohledávka. Bude potřeba ale upravit i ocenění závazků?

U závazků se budeme dívat zejména na to, zda nevznikají nové závazky, například z titulu předčasného ukončení dlouhodobých smluv. Dále je tu otázka klasifikace mezi krátkodobé a dlouhodobé závazky.

Třeba bankovní úvěry mohou být při porušení smluvních podmínek zesplatněny, a tedy vykazovány jako krátkodobé závazky.

Přesně.

Účetním metodám už začínám rozumět, ale je potřeba tuto skutečnost zohlednit ve zprávě auditora?

To záleží na tom, jaké účetní metody budou pro sestavení účetní závěrky použity. Pokud společnost změní metody v souladu s tím, že předpoklad nepřetržitého trvání neplatí, a informace zveřejněné o této skutečnosti budou v účetní závěrce dostatečné, pak bude výrok bez výhrad.

A nebylo by vhodné ve zprávě auditora uvést odstavec zdůrazňující skutečnost, že účetní závěrka je sestavena za předpokladu ukončení činnosti?

Většinou to vhodné bude.

Rozumím. A v případě, že společnost použije nesprávně předpoklad nepřetržitého trvání, a tedy běžné účetní metody, vydáme záporný výrok.